

Om Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 36 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65 000 individuelle medlemmer. På vegne av disse, inngår Norwaco avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag, der kollektiv forvaltning anses hensiktsmessig. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco representerer også utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner.

INNHold

Om Norwaco	2
Leder	3
Styrets beretning	4
Årsregnskap 2021	
Resultatregnskap	7
Balanse	8
Kontantstrømanalyse	9
Noter til regnskapet	10
Revisjonsberetning	13
Informasjon om virksomheten i 2021	
Nøkkeltall	14
Medlemsorganisasjonenes sektortilknytning	15
Virksomhetsområdene	16
Forvaltning og drift	20
Utbetalinger i 2021	25
Styret, utvalg og administrasjon	26
Medlemsorganisasjoner med jubileum i 2021	29

Norwacos forvaltningsområder – sektorer

Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt som deler Norwacos forvaltning i syv hovedområder – Norwacos forvaltningssektorer.

- **Tredjeparts TV- og radiodistribusjon**
Samtidig og uendret (lineær) distribusjon av TV- og radiokanaler og tilknyttede innholdstjenester.
- **Undervisningsbruk**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk i undervisningsvirksomhet.
- **Bedriftsintern bruk**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bedrifter og i ansattes presentasjoner for kunder og samarbeidspartnere.
- **Bruk i bibliotek og museer**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bibliotek og museer for besøkende.
- **Bruk av TV-selskaps arkivmateriale**
TV-selskaps bruk av eget arkivmateriale i nye produksjoner og tilgjengeliggjøring på forespørsel for privat bruk. Tredjeparters tilgjengeliggjøring av slikt arkivmateriale.
- **Offentlig visning av TV-innhold**
Visning av TV-innhold på offentlig tilgjengelige steder som hotellobbyer, treningssentre, flyplasser mm.
- **Privatkopiering (fordelingsoppdrag)**
Kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk.

Medlemsorganisasjonene slutter seg til de forvaltningssektorene som er relevante for deres medlemmer. De overdrar til Norwaco rett til å forvalte rettighetene og til å fordele vederlag eller kompensasjon. Fordelingen mellom organisasjonene besluttet av medlemmene i hver enkelt sektor. Styret har ansvar for å fordele til utenlandske rettighetshavere og norske rettighetshavere som ikke er medlemmer av Norwacos medlemsorganisasjoner.

Demokrati, ytringsfrihet og håp om fred

Både inngangen og utgangen av 2021 var preget av pandemi og usikkerhet. Nå preges nyhetsbildet av en storkrig i Europa som i all sin gru viser hva mennesker er i stand til å gjøre, helt på egenhånd, tilsynelatende uten bekymring for andres lidelse. Det er skremmende og fryktelig trist. Burde vi ikke ha kommet lengre. I dette perspektivet er det vi driver med i Norwaco totalt ukomplisert, stabilt og fredelig.

Norwacos første og fortsatt største forvaltningsområde er tredjeparts TV- og radiodistribusjon. Vi har lenge snakket om at TV-bransjen er i stor endring, men det er først dette siste året endringene har gitt seg utslag i reduserte vederlagsinntekter. Tradisjonelle TV-kanaler tilbys nå i pakker sammen med rene strømmetjenester, og kundene velger færre TV-kanaler. Rettighetsvederlaget går derfor ned. For å snu trenden må Norwaco i større grad enn i dag klarere rettigheter i arkivtjenester og rene strømmetjenester. Dette krever mandater, og det krever selvsagt at det er rettigheter i behold for denne type tredjepartsutnyttelse.

Syv år etter at CRM-direktivet ble vedtatt i EU, fikk Norge i 2021 en egen lov om kollektiv rettighetsforvaltning. Formålet med loven er å sikre at organisasjoner som Norwaco driftes ansvarlig etter demokratiske spilleregler, og med stor grad av åpenhet. Norwacos medlemsorganisasjoner omfattes også av loven,

fordi rettighetsvederlag fra Norwaco fordeles og utbetales til individuelle rettighetshavere via medlemsorganisasjonene.

Ved innføringen av den nye loven har det vært mye diskusjon om hva som er riktig måte å fordele rettighetsvederlag på. Hovedregelen i loven er at rettighetsvederlag skal fordeles til individuelle rettighetshavere basert på faktisk bruk. Dette idealet er ofte vanskelig å få til i praksis fordi man mangler informasjon om faktisk bruk på individnivå. En mulighet er å bruke analogier, slik at man fordeler etter et annet kjent grunnlag som anses rimelig. Det kan også være akseptabelt å fordele vederlaget kollektivt som stipend, men helt hvor grensen går for dette er noe uklart. Patentstyret er oppnevnt som tilsynsmyndighet og skal bidra til at organisasjonene oppfyller lovens krav.

Lov om kollektiv forvaltning har grunnprinsipper som demokrati og åpenhet. Rettighetshaverne skal vite hva de begir seg inn på og ikke bli overkjørt. De skal ha stemmerett, få innsyn og holdes jevnlig oppdatert. Dette er velkjente prinsipper som det er lett å slutte seg til. Jeg har også lyst å legge til ytringsfrihet. Vi må sikre at vi har fora der medlemmer kan ytre seg, komme med forslag, kritisere, diskutere, argumentere, prøve å bli enige og ideelt sett tåle å være uenige, men likevel samle seg om noe. Jeg synes medlemmene i Norwaco er flinke til dette. Noen prosesser tar i overkant mye tid og krefter, men alt i alt mener jeg dette er nyttig og riktig.

Norwaco har i 2021 forhandlet med NRK om en ny arkivavtale fra 2022. Partene har stått langt fra hverandre og har ikke klart å bli enige. Som et siste forsøk krevde Norwaco at partene gikk til Riksmekler for å få bistand. Dette er første gang Norwaco er i mekling. Det er i skrivende stund pause i meklingen, så vi vet ikke om det blir en ny avtale ennå. Vi håper det, men uavhengig av resultatet så føyer dette seg fint inn i rekken av konstruktive virkemidler vi kan bruke for å løse fastlåste tvister.

Det har vært et krevende år for verdenssamfunnet, nå er det krig i Europa og full kriseberedskap. Vi lever med dette alle sammen og man kan bli motløs, men sett i perspektiv så har vi her i Norge først og fremst uendelig mye å være takknemlig for.

Mars 2022
Alt godt fra Elin

Elin Urkedal, direktør (Foto: Guro Skjelderup)

Virksomhet og fremtidig utvikling

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag som fordeles til norske og utenlandske rettighetshavere.

Samlede inntekter for 2021

Inntektsført vederlag i 2021 er ca. 391 millioner kroner, hvorav ca. 5 millioner kroner er vederlag for 2020. Beløpet ble avsatt i regnskapet på grunn av usikkerhet i forbindelse med feilrapporteringer fra distributører. Isolert for 2021 utgjør vederlagsinntektene ca. 386 millioner kroner.

Koronapandemien har også preget kunstfeltet i 2021 og nedstengning og antallsbegrensninger har rammet kunstnere hardt. Norwacos rettighetsforvaltning har i mindre grad vært direkte berørt av pandemien.

Tredjeparters TV- og radiodistribusjon

Konsum av TV (inkludert strømming) totalt for det andre korona-året 2021 ligger marginalt lavere enn for 2020 med 127 minutter daglig seing, mot 135 for 2020¹.

TV-distributørenes tilbud legger stor vekt på innholdstjenester som blant annet HBO Max og Netflix. Tjenestene er sidestilt med lineære TV-kanaler når kundene velger hvilket individuelle innhold de vil ha tilgang på innenfor gitte begrensninger. For noen av distributørene har dette ført til en nedgang i distribusjonen av særlig utenlandske, kommersielle TV-kanaler.

Norwaco representerer i dag ikke rettigheter i rene strømmetjenester, men utreder strømming som fremtidig forvaltningsområde.

Retting av feilrapportering fra 2020

Norwacos kunder har selv ansvar for innrapportering av kanaler, og vederlaget blir beregnet med utgangspunkt i antall tilknytninger de melder inn. På slutten av 2020 ble vi varslet om at to av de store TV-distributørene hadde feilrapportert over lengre tid. Sakene ble løst sommeren 2021, og ca. 5 millioner kroner i avsatt vederlag i 2020, ble tilbakeført til regnskapet.

1) Kilde: Kantar TVOV. Gjennomsnittlig daglig seertid. VOD er kun for mediehusene NRK, TV 2, Discovery, og NENT (Viafree). Seing fra strømmetjenester som Netflix og HBO er ikke inkludert i tallene.

Redusert vederlag fra overnattingssteder

Norwaco har avtaler om TV-distribusjon med hoteller og overnattingssteder. Også i 2021 har denne bransjen vært preget av delvis nedstengning pga. smittevernsrestriksjoner, og vederlaget har derfor blitt noe redusert.

Forhandlinger om ny avtale for NRKs arkiv

Norwacos første avtale med NRK (2014-2019) gjorde det mulig for NRK å publisere alle TV- og radioprogram kringkastet før 1997. Da avtalen skulle fornyes fra 2020 kom ikke partene til enighet om vilkårene. Resultatet ble en begrenset avtale der NRK kunne tilby 8000 timer TV-innhold. Dette var i praksis en halvering av både publisert innhold og vederlag til rettighetshaverne. Avtalen gjaldt for 2020 og 2021.

Norwaco har i 2021 forhandlet med NRK om en ny arkivavtale fra 2022. Både NRK og Norwaco har hatt som mål å inngå en heldekkende avtale for alle TV- og radioprogrammer kringkastet før 1997, og også utvide avtalen til å omfatte program kringkastet frem til 2015. Norwacos medlemmer har ikke ønsket at Norwaco skal inngå en ny timebegrenset avtale.

Partene har stått langt fra hverandre i forhandlingene og det ble kort tid før jul vedtatt å be Riksmekler om bistand. Det er gjennomført ett meklingsmøte og meklingen fortsetter etter påske dersom partene ikke kommer til enighet på egenhånd før dette. Den timebegrensede arkivavtalen er prolongert til meklingen er avsluttet.

Mediekampanje og politisk påvirkning

For å bidra til et forhandlingsresultat der det gis skikkelig betaling for rettighetene, engasjerte Norwacos medlemmer seg i en kampanje som fikk bred mediedekning i innspurten av det ordinære forhandlingsløpet i november. Det ble i tillegg jobbet med politisk påvirkning. Kampanjenettsiden ikketilgjengelig.no ble utviklet, og det var også en del aktivitet på sosiale medier. Formålet var å synliggjøre verdien av arkivet, potensialet for utvidelse og gjøre folk oppmerksom på at arkivet kan bli fjernet.

Undervisningsbruk

Vederlagsinntektene for bruk i undervisning i 2021, har gått noe ned på grunn av færre kommuneavtaler. Norwaco følger opp kommuner og private skoler uten avtale. AV-Sentralen i Kristiansand tilbyr fortsatt TV-programmer til vederlagsfri nedlastning til alle kommuner og skoler med undervisningsavtale. Dette er et godt og populært tilbud som bidrar til å gjøre avtalene attraktive.

Privatkopiering

Som privatperson har du lov til å kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale gratis og dele med nære venner og familie. Rettighetshaverne gis en kompensasjon for privatkopieringen gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Kompensasjonen består av en individuell del, som håndteres av Norwaco, og en kollektiv del, som håndteres av Fond for lyd og bilde. Den individuelle ordningen gjaldt opprinnelig kun rettighetshavere i lydopptak og film. Ordningen ble i 2018 utvidet til også å skulle kompensere for kopiering av selvstendige tekster og visuelle verk. Kompensasjonsbeløpet ble ikke økt som følge av dette, og å få opp kompensasjonen har vært en kampsak for rettighetshaverne siden.

Offline-kopiering

Departementets utredning av kompensasjonsordningen, fra 2020 ved jusprofessor Ole-Andreas Rognstad, ga grunnlag for nye vurderinger av kompensasjon for såkalt offline-kopiering av innhold fra abonnements- og strømmetjenester. Høsten 2020 gjennomførte Norwaco statistisk undersøkelse av offline-kopiering og høsten 2021 fattet sektoren fordelingsvedtak der offline-kopiering for første gang ble kompensert som privatkopiering.

Lov om kollektiv forvaltning

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. trådte i kraft 1.7.2021. Loven gjennomfører EUs direktiv om kollektiv forvaltning og skal sikre effektiv, åpen og god forvaltning av rettigheter og vederlag i forvaltningsorganisasjonene. Medlemmene skal sikres valgfrihet og medbestemmelsesrett.

Loven vil få stor betydning for både Norwaco og medlemsorganisasjonene, siden vederlagsfordelingen i Norwaco skjer gjennom medlemmene, og vil kreve gjennomgang av vedtekter, rutiner og fordelingsregler. I henhold til loven, skal organisasjoner og enheter som omfattes av lovens bestemmelser, registrere seg hos Patentstyret. Norwaco ble registrert som kollektiv forvaltningsorganisasjon i september.

Kopinor og Norwaco engasjerte i fellesskap, Bengt O. Hermansen (tidligere avdelingsdirektør i Kulturdepartementet) til å utarbeide et notat med råd om hvordan medlemsorganisasjonene kan gjennomføre lovens bestemmelser i praksis. Det ble i januar 2022 arrangert et felles informasjonsmøte der Hermansen presenterte notatet. Norwaco kommer til å følge opp medlemmene med mer informasjon i 2022.

Moms

Tono, Gramo og Norwaco har sammen over lengre tid fått bistand til å utrede om vederlagene kundene betaler inn skal faktureres med moms. Målet for Norwaco er å få en praktikabel løsning der det enten faktureres moms på alt vederlag eller ikke i det hele tatt, slik som er dagens praksis.

Høsten 2021 ble organisasjonene i brev fra Skatteetaten, bedt om å etterfølge gjeldende regelverk. For å unngå at rettighetshavere kunne risikere krav om innbetaling av moms ved bokettersyn, uten at moms var krevet inn fra kundene, lot Norwaco seg registrere som avgiftspliktig fra 1.1.2022. Skatteetaten ble varslet om at registreringen betinget at det som en forenklet løsning kunne kreves inn moms for alt vederlag. Like før jul meldte Skatteetaten tilbake at gjeldende regelverk ikke gir rom for en slik løsning.

Skatteetaten jobber nå med en lovendring og vil søke å foreslå praktikable og gode regler på området. Norwaco har utsatt innkreving av merverdiavgift til nytt regelverk foreligger og fortsetter dialogen med Skatteetaten for å ivareta rettighetshavernes interesser.

Økonomiske forhold

Netto kostnader for 2021 er ca. 15,3 millioner kroner, som tilsvarer 4 % av inntektsført vederlag.

Styring av finansiell risiko

Innkrevd vederlag fordeles normalt året etter innkreving. Styrets investerings- og risikohåndteringsstrategi har sikkerhet for kapitalen som overordnet målsetning og skal prioritere dette fremfor maksimal avkastning.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift, jfr. regnskapslovens § 4-5. Styret bekrefter at forutsetningene er til stede, jfr. regnskapslovens § 3-3a.

Ansvarsforsikring for styret og daglig leder

Norwaco har tegnet styreansvarsforsikring som dekker inntil 10 MNOK per skade, samt profesjonsansvarsforsikring som dekker inntil 2 MNOK per skade. Styreansvarsforsikringen gjelder styret og daglig leder. Profesjonsansvarsforsikringen gjelder daglig leder og andre ansatte.

Administrasjon

Norwacos administrasjon hadde ved utgangen av 2021, ti fast ansatte, hvorav én i deltidsstilling. Det har ikke vært personalendringer i året som har gått. Koronapandemien har også i 2021 medført mye arbeid fra hjemmekontor og mange digitale møter. Norwaco kan operere tilfredsstillende på denne måten, men både færre faglige møtepunkter for påfyll og samarbeid og mindre sosialt samvær kan påvirke motivasjonen.

Pensjonsordningen for Norwacos ansatte

For noen år siden ble det nedsatt et utvalg for å se på pensjonsordningen for Norwacos ansatte, og dette arbeidet ble fullført i 2021. Styret har vedtatt å lukke den ytelsesbaserte pensjonsordningen for nye ansatte. Norwacos pensjonister blir værende i den ytelsesbaserte ordningen. Nåværende ansatte har med virkning fra 1.1.2022, fått velge om de vil bli værende i den ytelsesbaserte ordningen eller gå over til en innskuddsbasert pensjonsordning med lønnskompensasjon.

Likestilling, sykefravær, HMS og ytre miljø

Norwaco har som mål å være en arbeidsplass hvor det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Organisasjonen har innarbeidet at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn, for eksempel i saker som gjelder lønn, avansement og rekruttering. Det er fire menn og seks kvinner ansatt i Norwaco.

Sykefraværet i 2021 var 1,5 %. Etter styrets oppfatning er arbeidsmiljøet i Norwaco godt.

Norwaco driver sin virksomhet fra leide lokaler i Oslo sentrum. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen. Virksomheten er ikke av en karakter som kan forurense det ytre miljøet.

Norwacos styre

Øverst fra venstre (fotograf i parentes): Stian Langgaard-Nielsen (Bent Røiseland), Marius Øvrebø-Engemoen (Eva Rose), Monica Boracco (Kristin von Hirsch), Marte Thorsby, nestleder (Jannecke Sanne Normann), Anders Bredmose (Gisle Bjørneby), Ann-Kristin Vasseljen (Terese Aalborg), Cato Strøm (Caroline Roka), Renée Rasmussen, styreleder (Trond Isaksen), Harald Holter (Ansgar Valbø) og Hege Fagerheim (privat).

Resultatregnskap

(Tall i kroner)	Noter	2021	2020
OPPTJENING AV VEDERLAG			
TV-distribusjon		297 761 632	302 349 050
Undervisningsvirksomhet		28 982 323	29 453 127
Bibliotek og museer		394 727	430 802
TV-selskaps arkiv		9 000 000	9 436 804
Privatkopiering		54 811 888	55 198 981
SUM OPPTJENTE VEDERLAG		390 950 570	396 868 764
Netto finansinntekter	1	2 655 892	3 991 806
SUM VEDERLAG OG FINANSINTEKTER		393 606 461	400 860 570
VEDERLAG TIL RETTIGHETSHAVERE		375 881 353	383 867 314
MIDLER TIL DEKNING AV DRIFTSKOSTNADER			
Vederlag og finansinntekter til dekning av drift		17 725 108	16 993 256
Medlemskontingenter		18 000	17 500
Endringer i pensjonsforpliktelse mot udekket tap	5	-2 491 965	-348 613
Sum midler til dekning driftskostnader		15 251 143	16 662 143
DRIFTSKOSTNADER			
Lønn og andre personalkostnader	2,5	10 199 888	11 499 612
Avskrivninger	3	115 404	42 180
Støtte til Norcode		-	380 000
Andre driftskostnader		4 935 851	4 740 351
Sum driftskostnader		15 251 143	16 662 143
RESULTAT		-	-

Balanse

(Tall i kroner)	Noter	2021	2020
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Inventar/kontormaskiner	3	197 820	73 643
Langsiktig fordring		-	50 568
Aksjer/verdipapirer	1	1 500 000	1 500 000
Sum anleggsmidler		1 697 820	1 624 211
OMLØPSMIDLER			
Fordringer på vederlag		48 317 976	58 271 946
Andre fordringer		139 250	223 796
Sum fordringer		48 457 225	58 495 743
Vederlagsmidler i bank		406 462	4 867 599
Pengemarkedsfond	1	284 257 798	238 915 785
Sum investeringer		284 664 260	243 783 384
Bankinnskudd	4	2 489 308	13 332 834
Sum omløpsmidler		335 610 794	315 611 961
SUM EIENDELER		337 308 613	317 236 171
EGENKAPITAL OG VEDERLAG/GJELD			
EGENKAPITAL			
Udekket tap pensjon	5	-122 467	-2 614 432
LANGSIKTIG GJELD			
Beregnet fremtidige pensjonsforpliktelser	5	122 467	2 614 432
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		241 166	145 660
Offentlig gjeld		947 052	958 169
Annen kortsiktig gjeld		893 645	17 807 254
Sum kortsiktig gjeld		2 081 863	18 911 082
Vederlag og renter avsatt til utbetaling		335 226 750	298 325 088
SUM EGENKAPITAL OG VEDERLAG/GJELD		337 308 614	317 236 171

Oslo, 7. april 2022

 Rensé Rasmussen (styreleder) Marte Thonby (nestleder) Hege Fägerheim Harald Holter Marcus Øvrebø Engesbom

 Monica Boracco Anders Brødrene Otto Strøm Ann-Kristin Vasseljen Svan Långgård-Nilsen Elin Urkedal (direktør)

Kontantstrømanalyse

(Tall i kroner)	2021	2020
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat	-	-
Ordinære avskrivninger	115 404	42 180
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld	10 049 477	-19 543 816
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-16 789 613	16 694 929
Endring i vederlag og renter til utbetaling	36 901 663	-8 808 165
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	30 276 931	-11 614 872
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-239 581	
Endring i andre investeringer	-45 342 013	4 780 293
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-45 581 594	4 780 293
Netto endring i likvider i året	-15 304 663	-6 834 580
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	18 200 433	25 035 013
Kontanter og bankinnskudd per 31.12	2 895 770	18 200 433
I balansen		
Vederlagsmidler i bank	406 462	4 867 599
Bankinnskudd	2 489 308	13 332 834
Sum kontanter og bankinnskudd per 31.12.	2 895 770	18 200 433
Herav utgjør bundne bankinnskudd:		
Skattetrekkmidler	564 884	554 884
Depositum husleie	640 208	638 930
Sum bundne bankinnskudd	1 205 092	1 193 814

Noter til regnskapet

Alle tall i norske kroner med mindre annet opplyses særskilt.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

Vederlag

Inntektsføring av vederlag er bokført etter opptjeningsprinsippet som er inneværende regnskapsår. Vederlag mottatt fra utlandet er opptjent i 2021 og tidligere år.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Aksjer og verdipapirer som anleggsmidler

Anleggsaksjer og verdipapirer hvor Norwaco ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til det laveste av kostpris og virkelig verdi.

Pengemarkedsfond som omløpsmidler

Verdipapirer som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Fordringer

Fordringer på vederlag og andre fordringer er verdsatt til pålydende etter fradrag for avsetning til mulige tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året, innregnes ikke. Når den

akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønn og andre personalkostnader.

Norwaco har tidligpensjon, AFP i Fellesordningen, som er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon til at Norwaco kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av den samlede pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Innbetalt premie kostnadsføres under lønn og andre personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

1. Finansinvesteringer

Vederlagsmidlene er plassert på særvilkårskonti i DNB, i pengemarkedsfond, aksjefond og aksjer. Gjennomsnittlig avkastning på midler plassert i bank har vært 0,20 % og i pengemarkedsfond 0,78 %.

Anleggsmidler	Bokført 31.12.2021	
Aksjefond, Pluss Markedsverdi	500 000	
Aksjefond, Pluss Utland Etisk	1 000 000	
Sum anleggsmidler	1 500 000	
Omløpsmidler		Avkastning
Pengemarkedsfond, Pluss Likv. I og II	168 958 369	1 443 559
Pengemarkedsfond, DNB Likviditet 20 (V)	115 299 429	1 201 572
Vederlagsmidler i bank	406 462	17 717
Netto andre finansinntekter		-6 957
Sum omløpsmidler	284 664 260	2 655 892
Netto finansinntekter		2 655 892

Anleggsaksjene har en markedsverdi 31.12.2021 på kr 3 127 833,50 for Utland Etisk og kr 1 329 853,06 for Pluss Markedsverdi.

Netto finansinntekter er godskrevet vederlagsmidlene.

2. Ytelser til ansatte, tillitsvalgte og revisor

Lønns- og personalkostnader består av følgende poster:

	2021	2020
Lønn til ansatte	7 813 162	7 629 024
Arbeidsgiveravgift	1 250 653	1 074 736
Pensjonskostnader inkl aga	-99 054	1 636 750
Andre personalkostnader	198 438	204 301
Honorarer	1 023 845	883 480
Innleid personale	12 843	71 321
Sum lønn og personalkostnader	10 199 888	11 499 612

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn/honorarer	1 493 936	821 900
Pensjonspremie	511 914	
Annen ytelse	4 862	

Ved arbeidsgivers oppsigelse skal daglig leder, i tillegg til lønn i oppsigelsestiden, ha krav på etterlønn tilsvarende 6 måneders fast lønn.

Det var ved utgangen av 2021 ti ansatte i Norwaco.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor inklusiv mva er kr 179 050 for revisjon og kr 80 750 for annen bistand.

3. Inventar og kontormaskiner

	Inventar	Kontormaskiner	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	210 957	296 941	507 898
Tilgang	-	239 581	239 581
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	210 957	296 941	507 898
Akkumulert avskrivning 31.12	179 513	370 146	549 659
Bokført verdi 31.12.	31 444	166 376	197 820
Årets avskrivninger	42 199	73 205	115 404
Avskrivninger i %	20 %	33,33 %	

4. Bankinnskudd

Av totale bankinnskudd på kr 2 489 308 utgjør kr 564 884 bundne skattetrekkmidler og kr 640 208 husleiedepositem.

5. Pensjonskostnader

Norwaco er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordninger som tilfredsstiller kravene i denne loven. Norwaco har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som omfatter 14 personer, hvorav seks aktive. Ordningen ble lukket høsten 2021 og tilbys ikke nye ansatte. Forpliktelsen er balanseført basert på beste estimat fra aktuar. Det er opprettet en innskuddsbasert pensjonsordning som nye ansatte tilbys, og som dagens ansatte har fått tilbud om å gå over til. Fire ansatte har valgt dette.

I tillegg har Norwaco avtalefestet pensjonsordning i Fellesordningen for AFP. Årets premie er kostnadsført og inngår i pensjonskostnader, ref. note 2.

Pensjonskostnader	2021	2020
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	680 005	1 257 973
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	281 142	527 641
Avkastning på pensjonsmidler	-358 608	-707 999
Administrasjonskostnader	210 740	203 024
Netto pensjonskostnader før aga.	813 280	1 280 639
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnadene	114 672	180 570
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	258 663	26 397
Resultatført planendringseffekt/overgang til innskudd etc.	-1 444 091	-
Periodisert arbeidsgiveravgift	-	-
Netto pensjonskostnad	-257 475	1 487 606
Pensjonsforpliktelsen	2021	2020
Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) pr 31.12	20 569 658	26 780 206
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12	14 554 290	18 938 362
Påløpte pensjonsforpliktelser pr 31.12. ekskl. aga.	-6 015 367	-7 841 843
Arbeidsgiveravgift	-848 167	-1 105 700
Påløpte pensjonsforpliktelser per 31.12. inkl. aga.	-6 863 534	-8 947 543
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	6 741 067	6 333 111
Netto balanseført pensjonsforpliktelse inkl. aga	-122 467	-2 614 432
Økonomiske forutsetninger	31.12.2021	31.12.2020
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,10 %	2,70 %
Forventet lønnsvekst	2,75 %	2,25 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,00 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,75 %	1,25 %
Forventet årlig avgang	0-8 %	0-8 %
Amortiseringsfaktor (Forventet gjenstående tjenestetid)	11,72	14,13
Ønsket størrelse på korridor	10,00 %	10,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

Revisjonsberetning

NITSCHKE

NITSCHKE AS
Vollveien 17B
Postboks 353, 1326 Lysaker
Telefon: +47 67 10 77 00
E-post: post@nitschke.no
Foretaksregisteret: NO 914 658 314 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Independent member of BKR International
www.nitschke.no

Til årsmøte i Norwaco

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norwaco som viser et resultat på kr 0 og vederlag til rettighetshaverne på kr 375 881 353. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-regiene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

NITSCHKE

Ledelsens ansvar for årsregnskapet - Norwaco

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Lysaker, 7. april 2022

NITSCHKE AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

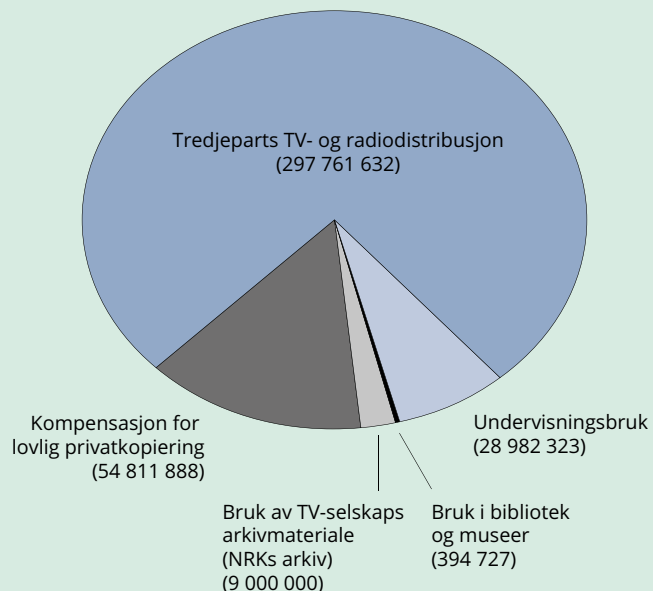
Informasjon om virksomheten i 2021

Nøkkeltall *(Beløp i kroner)*

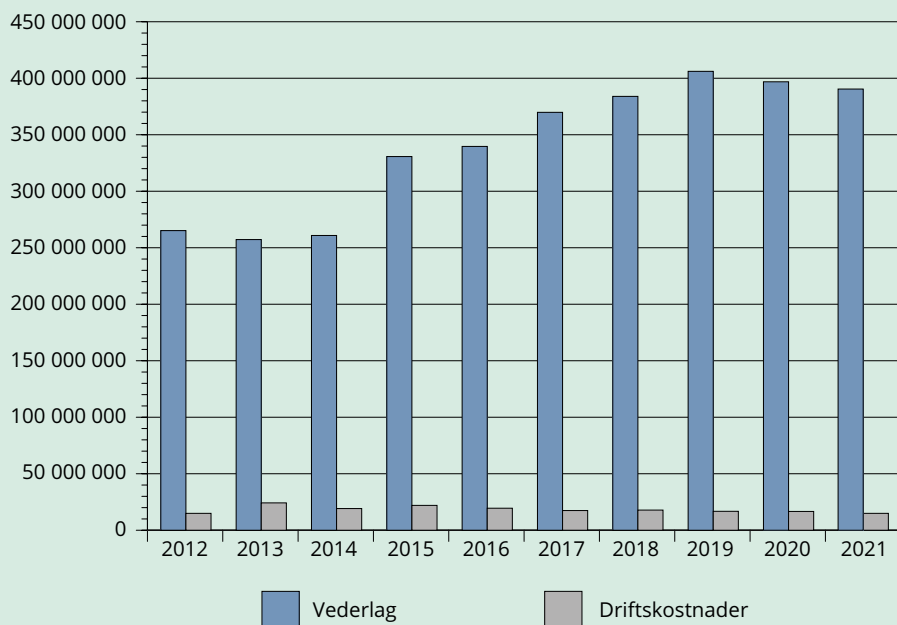
Inntekter og driftskostnader

	2021	2020	Endring
	396 868 764	406 115 957	-2,28 %
Sum vederlagsinntekter	390 950 570	396 868 764	-1,49 %
	380 000	480 000	-20,83 %
Driftskostnader (eks Norcodestøtte)	15 251 143	16 282 143	-6,33 %
Norcodestøtte	0	380 000	-100,00 %
Kostnadsprosent (inkl. Norcodestøtte)	3,9 %	4,2 %	

Sektorvise vederlag

Vederlagsinntekter og kostnader for de siste ti år

Medlemsorganisasjonenes sektortilknytning

Pr. 31.12.2021	Sektor I TV-distribusjon	Sektor II Undervisning	Sektor III Bedrift	Sektor IV Bibliotek og museums- sektor	Sektor V TV-arkivsektor	Sektor VI Offentlig visning	Sektor VII Privat- kopiering
BONO	•	•	•	•	•	•	•
Creo	•	•	•	•	•	•	•
Den norske Forfatterforening	•	•	•	•	•	•	•
Den norske Forleggerforening							•
FONO	•	•	•	•	•	•	•
Forbundet frie fotografer	•	•	•	•	•	•	•
Forfatterforbundet							•
Grafill	•	•	•	•	•	•	•
GramArt	•	•	•	•	•	•	•
IFPI Norge	•	•	•	•	•	•	•
Musikkforleggerne							•
NAVIO	•	•	•	•	•	•	•
NOPA							•
NORA	•	•	•	•	•	•	•
Norges Fotografforbund							•
Norsk Artistforbund					•		•
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening	•	•	•	•	•	•	•
Norsk filmforbund	•	•	•	•	•	•	•
Norsk Journalistlag	•	•	•	•	•	•	•
Norsk Komponistforening							•
Norsk kritikerlag	•				•		•
Norsk Oversetterforening	•	•	•	•	•	•	•
Norsk Redaktørforening					•		•
Norsk Revyforfatterforening	•	•	•	•	•	•	•
Norsk Sceneinstruktørforening	•	•	•	•	•	•	•
Norsk Skuespillerforbund	•	•	•	•	•	•	•
Norsk Tonekunstnersamfund	•	•	•	•	•	•	•
Norske Barne- og ungdomsbokforfattere	•	•	•	•	•	•	•
Norske Billedkunstnere	•	•	•	•	•	•	•
Norske Dansekunstnere	•	•	•	•	•	•	•
Norske Dramatikeres Forbund	•	•	•	•	•	•	•
Norske Filmregissører	•	•	•	•	•	•	•
Norske Kunsthåndverkere	•	•	•	•	•	•	•
nyMusikks Komponistgruppe							•
TONO	•	•	•	•	•	•	•
Virke Produsentforeningen	•	•	•	•	•	•	•

Forvaltning og drift på virksomhetsområdene

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon

Distribusjon av TV og radio er Norwacos hovedvirksomhetsområde.

Avtaler

Norwaco lisensierer distribusjon av TV-innhold gjennom to avtaler som dekker ulike kanaler og kringkasterne.

- *Fellesavtalen*
Avtalen omfatter distribusjon av europeiske allmennkringkastingskanaler og inngås av Norwaco og kringkastingselskapene i fellesskap. Avtalen inkluderer samtlige rettigheter i kanalene.
- *K-avtalen*
Norwacos avtale for kommersielle kanaler omfatter over hundre kanaler og klarer rettigheter som ikke er forhåndsklarert av kringkasterne. I tillegg til avtale med Norwaco, må distributørene inngå avtaler med de aktuelle kringkasterne.

Avtalene ligger tilgjengelig på våre nettsider.

Virksomheten i 2021

De fleste TV-distributørene tilbyr omfattende TV-tilbud der lineære TV-kanaler og strømmetjenester tilbys som valgmuligheter innenfor et poengsystem. Kundene kjøper et antall poeng og kan sette sammen sin egen pakke med innhold etter egne preferanser. Innholdet er ulikt priset, og kostnaden for strømmetjenestene er gjerne betydelig høyere enn for de lineære TV-kanalene.

Vi ser en tydelig tendens til at kundene med denne ordningen, velger færre lineære TV-kanaler. Dette har ført til en viss nedgang i vederlaget for TV-distribusjon, særlig for K-avtalen. Kundemassen hos TV-distributørene sett under ett, synes å være relativt stabil.

Norwaco tilbyr også klarering av tilleggstjenester som start forfra, TV utenfor hjemmet, NPVR og arkivtjenester. Norwaco representerer per i dag ikke rettigheter i rene strømmetjenester, men utreder strømming som mulig forvaltningsområde. Det er innledet samarbeid med TONO for å imøtekomme distributørenes behov for å inngå avtale med begge organisasjonene, som følge av at strømmetjenester inkluderes i TV-tilbudet.

Rabatt til overnattingssteder

Mange hoteller og overnattingssteder har TV-distribusjonsavtaler med Norwaco, og kundegruppen har også i 2021, hatt store utfordringer på grunn av pandemien. Norwaco har derfor redusert kravet om vederlag for kunder som i en periode har måttet stenge sin virksomhet på grunn av koronarestriksjoner.

Retting av feilrapportering fra 2020

Norwacos kunder har selv ansvaret for innrapportering av abonnenttall per TV-kanal, og vederlaget blir beregnet utfra dette. På tampen av 2020 ble det fra to TV-distributører, varslet om feilrapportering for en lengre periode. Begge sakene ble løst sommeren 2021, og ca. 5 millioner kroner av vederlaget som ble avsatt i 2020-regnskapet, ble tilbakeført i 2021. Vederlaget er fordelt sammen med øvrig vederlag for 2020.

Nabolandskanalene

Nettstedet nabolandskanalene.no drives av Norwaco og har som mål å øke interessen for TV fra våre naboland, Sverige og Danmark. På sidene omtales innhold i kanalene SVT1, SVT2, TV4, DR1 og DR2, med hovedvekt på skandinaviskprodusert drama, krim og underholdning.

Nettstedet fungerer også som en informasjons- og billedbase for distributørene, som kan bruke innholdet i sin egen omtale av programmene. Annenhver uke sendes det ut et nyhetsbrev med høydepunkter. Nyhetsbrevet er åpent for alle, man melder seg på fra nettsidene.

Undervisningsbruk

Bruk av audio- og audiovisuelle verk i undervisningsvirksomhet.

I samarbeid med NRK og en rekke utenlandske kringkasterne, tilbyr Norwaco avtalen *AV-lisens* som gir anledning til å bruke TV-innhold, radioprogrammer og de fleste norske spillefilmer i undervisning. For offentlige barnehager, grunnskoler og videregående skoler, tilbys også tilleggssavtalen *Musikk-lisens* som gir mulighet til bruk av musikk.

Avtalene inngås av kommuner på vegne av grunnskoler og barnehager, og fylkeskommuner på vegne av videregående skoler. Universiteter, høyskoler, folkehøyskoler og private skoler inngår egne avtaler.

Vederlagsinntektene for bruk i undervisning har hatt en liten nedgang i 2021.

TV-opptak

AV-Sentralen i Kristiansand har siden 2020 tilbudt opptak av TV-programmer vederlagsfritt til alle undervisningssteder som er omfattet av Norwacos undervisningsavtaler.

Klasseromsbestemmelsen

Både Norwaco og flere av medlemsorganisasjonene har i lengre tid jobbet for å få fjernet den såkalte klasseromsbestemmelsen, som sier at en ordinær skoleklasse skal regnes som en privat krets. Bestemmelsen har blitt brukt som argument for at undervisningsinstitusjoner ikke trenger avtale med rettighetshaverne for å strøme opphavsrettslig beskyttede verk i undervisningen.

Regjeringen har blitt bedt om å utrede en avtalelisens som likestiller strømming med eksemplarframstilling i klasserommet. Kulturdepartementet har varslet at utredningen vil gjennomføres i forbindelse med implementeringen av digitalmarkedsdirektivet (DSM-direktivet). Norwaco har sendt innspill til dette, blant annet om bruk av verk i undervisning. Høringsnotat er ventet mot slutten av 2022.

Bruk i bibliotek og museer

Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bibliotek og museer for besøkende.

Norwaco har avtaler med Popsenteret i Oslo og Rockheim i Trondheim som blant annet omfatter bruk av norskproduserte TV- og radioprogram i museenes utstilling.

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRK-arkiv)

TV-selskaps bruk av eget arkivmateriale i nye produksjoner og tilgjengeliggjøring på forespørsel for privat bruk. Tredjeparters tilgjengeliggjøring av slikt materiale.

Bakgrunn

NRKs arkiv av eldre produksjoner er en stor og viktig del av norsk kulturarv og representerer på mange måter vår felles hukommelse som moderne nasjon. Det historiske innholdet er digitalisert og mulig å dele med publikum, etter at NRK fikk en øremerket bevilgning til dette på 2000-tallet.

I 2013 inngikk NRK og Norwaco en seksårig arkivavtale som lot NRK tilby programmer fra tiden før 1997, på egne nettsider. Totalt ble ca. 17 000 timer med TV- og radioprogram publisert gjennom avtalen. Ved reforhandling av avtalen i 2019, var det så stor avstand mellom partene at det lå an til brudd. For å unngå at hele det eldre arkivet måtte fjernes, ble det inngått en midlertidig avtale for 2020 – 2021 hvor både avtaleomfanget og vederlaget var vesentlig redusert.

Forhandlinger om ny avtale

Den midlertidige arkivavtalen har fått kritikk fra både publikum og rettighetshavere, og da den skulle reforhandles i 2021, ga medlemsorganisasjoner Norwaco et klart oppdrag om at det ikke skulle legges begrensning på antall timer TV-innhold avtalen skulle omfatte. Mange ønsket også at avtalen skulle utvides til å dekke nyere programmer.

NRK og Norwaco gikk inn i forhandlingene med samme mål; en heldekkende avtale for alle programmer frem til 2015. Imidlertid gjorde partenes svært ulike syn på hva som utgjør et rimelig vederlag, det vanskelig å komme til enighet. Som et siste forsøk på å finne en løsning, krevde Norwaco mekling hos Riksmekler, en av tvisteløsningsmekanismene i åndsverkloven. Den midlertidige avtalen ble forlenget så lenge meklingen pågår.

Mekling hos Riksmekler

Partene møttes hos Riksmekler 4. mars 2022, og etter en lang dags mekling, var det enighet om å ta pause til 23. mars. Dette ble senere utsatt til 19. april.

Mediekampanje

For å bidra til et forhandlingsresultat der det gis skikkelig betaling til rettighetshaverne, engasjerte Norwacos medlemmer seg i en felles mediekampanje. Målet var å synliggjøre verdien av arkivet, potensialet for utvidelse, og å gjøre folk oppmerksom på det store antallet produksjoner som ikke er tilgjengelig, og at hele arkivet kan bli borte.

Kampanjenettsiden ikketilgjengelig.no ble lansert, og kampanjen fikk bred mediedekning i innspurten av det ordinære forhandlingsløpet i november 2021. Kampanjen oppnådde også en del aktivitet i sosiale medier.

Offentlig visning av TV-innhold

Offentlig visning av TV-innhold – lineært og offline – på offentlig tilgjengelige steder som hotellobbyer, treningscentre, flyplasser med mer.

Norwaco har godkjent avtalelisens for offentlig fremføring av TV-innhold og kan tilby en heldekkende avtale for virksomheter som viser TV til publikum, for eksempel serveringssteder eller treningscentre. De første avtalene er inngått i mars 2022.

Sektormøte 15. desember om arkivavtalen med NRK (Skjermdump)

Privatkopiering (fordelingsoppdrag)

Individuell fordeling av statlig kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk.

Som privatperson kan du kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale som musikk, TV-innhold, lydbøker, tekst og visuelle verk, gratis og dele med nære venner og familie. Denne retten er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennheten tilgang til kultur. For å kompensere rettighetshavere for påført skade, er det etablert to uavhengige ordninger som finansieres over statsbudsjettet: Én til individuell fordeling gjennom Norwaco og én til kollektiv fordeling gjennom Fond for lyd og bilde.

I åndsverkloven fra 2018 ble det bestemt at også selvstendige litterære og visuelle verk skal omfattes av den individuelle kompensasjonsordningen. Dessverre ble det ikke bevilget økt kompensasjon, men vedtatt at Kulturdepartementet skulle se nærmere på omfanget av den kompensasjonsberettigede kopieringen og betydningen det får at disse rettighetshaverne omfattes av den individuelle ordningen.

Kopieringsundersøkelser

Den individuelle kompensasjonen skal fordeles med bakgrunn i hvilke verk som faktisk kopieres. Norwaco får gjennomført årlige undersøkelser av kopieringsomfanget for ulike verkstyper, og forholdet mellom disse gir grunnlag for fordelingen av kompensasjonen. Kompensasjonen for 2021 fordeles på bakgrunn av undersøkelsen for 2021, som ventes ferdigstilt våren 2022.

Bevilget kompensasjon for 2022

Det er i saldert statsbudsjettet for 2022 (Blå bok), bevilget 53,0 millioner kroner til individuell fordeling gjennom Norwaco. Økningen fra 2021 er på 2,6 %. Det er heller ikke denne gangen tatt hensyn til at ordningens nedslagsfelt ble utvidet i 2018.

Til kollektiv fordeling gjennom Fond for lyd og bilde, er det bevilget 47,7 millioner kroner hvorav 1,8 millioner ble lagt til i saldert budsjett «[s]om et ledd i regjeringens

satsing på det frie kulturfeltet [...] for å styrke de eksisterende tilskuddsordningene på posten». Dermed blir økningen på hele 6,0 % fra 2021.

I Kulturdepartementets begrunnelse vises det, som i fjor, til den pågående utredningen av ordningen:

I tråd med det som ble uttalt i budsjettproposisjonen for 2020, er departementet i gang med å se nærmere på kompensasjonsordningen. Det er utført en ekstern juridisk utredning av forskjellige sider av ordningen, og departementet vurderer videre oppfølging blant annet i lys av denne utredningen.

Offline-kopiering og departementets gjennomgang av ordningen

Professor Ole-Andreas Rognstad fikk i 2020 oppdrag å skrive en juridisk utredning om privatkopieringsordningen. Her fremgår det at Rognstad mener at offline-kopiering skal anses som privatkopiering. Samtidig uttrykker han at det også kan være relevant å vurdere hvilken «skade» ulike typer kopiering medfører for rettighetshaverne.

Kulturdepartementet holder fortsatt på å gjennomgå ordningen. Norwaco har i tildelingsbrevet fra departementet for 2021, fått opplyst at kompensasjonen inntil videre kan fordeles som før. Departementet legger ingen nye føringer for hvordan kompensasjonen skal fordeles, og Fordelingsutvalget og Sektoren kan på selvstendig grunnlag vurdere hvordan de skal stille seg til Rognstads vurderinger i utredningen.

Privatkopieringssektoren i Norwaco har i 2021 konkludert med at det for 2020 skal fordeles kompensasjon for offline-kopiering. Det er ikke foretatt noen vurdering av graden av disse kopiene «skade». En offline-kopi er i fordelingsøyemed regnet som kompensasjonsberettiget og dermed likestilt med andre kopier.

I 2020 ble det gjennomført en egen statistisk undersøkelse for å måle omfanget av offline-kopieringen. Samme type undersøkelse er i 2021 tatt inn som en del av den ordinære kopieringsundersøkelsen som Norwaco får gjennomført.

Informasjon om utbetalinger følger i tabellen på side 25.

Forvaltning og drift

Fortsatt unntakstilstand grunnet koronaen

Også i det andre året med pandemi har situasjonen for rettighetshavere og kunstnere vært vanskelig, men Norwacos forvaltning er bare i liten grad påvirket av pandemien. Administrasjonen har vekslet mellom hjemmekontor og lokalene i Møllergata og de fleste møter er blitt gjennomført digitalt.

Årsmøte

Årsmøtet er Norwacos høyeste myndighet og består av representanter for medlemsorganisasjonene. Ved avstemninger har hver medlemsorganisasjon én stemme. Årsmøte foretar valg og behandler saker forberedt av styret. Styret er forpliktet til å legge fram forslag fra medlemsorganisasjonene og forvaltningssektorene som er kommet styret i hende før 1. februar.

Norwaco gjennomførte årsmøtet 25. mai i den digitale møteplattformen Zoom. 56 personer deltok fra medlemsorganisasjonene. I tillegg deltok valgkomiteens leder, revisor og åtte personer fra administrasjonen, slik at årsmøtet til sammen telte hele 66 digitale deltakere. Alle Norwacos medlemsorganisasjoner var representert, hvorav én gjennom fullmakt.

Årsmøtet godkjente Styrets beretning og regnskap for 2020, og det ble valgt nye styremedlemmer. Styreleder Jan Terje Helmlie stilte ikke til gjenvalg og ble takket for innsatsen som styreleder for Norwaco gjennom to perioder, den siste fra 2015–2021. Renée Rasmussen (Creo) ble valgt til ny styreleder. Årsmøtet opptok formelt Norske Kunsthåndverkere som medlem av Norwaco. Som i 2020, ble det vedtatt å ikke øke styre- og utvalgshonorarene for perioden fram til neste årsmøte. Det vises ellers til utsendt protokoll.

Fra Norwacos årsmøte (Skjermdump)

Elin Urkedal innleder fysisk/digitalt Norwacokurs (Foto: Jon H. Knudtzon)

Medlemmer

Organisasjonen *Norske Kunsthåndverkere* ble opptatt som medlem av Norwaco på årsmøtet og er medlem av samtlige av Norwacos sektorer. Dermed er det 36 medlemsorganisasjoner i Norwaco.

Møter og kurs

Styremøter

Norwacos styre består av ti styrerepresentanter med personlige varamedlemmer og er basert på en fast fordeling mellom medlemsgruppene. Styrets medlemmer velges for en toårsperiode, og halvparten av medlemmene er på valg hvert år. Det er i 2021 gjennomført syv ordinære og fire ekstraordinære styremøter, hvorav ni digitale og to fysiske, i tråd med de til enhver tid gjeldende regler og anbefalinger.

Møterett for varamedlemmer

I 2020 ble det innført en prøveordning der varamedlemmer kan delta digitalt som observatører i styremøtene, uten tale- og forslagsrett og uten honorering. Ordningen ble evaluert i mai 2021. Flere ga uttrykk for at ordningen har fungert godt og gjort det lettere å følge de pågående sakene enn ved å kun lese sakspapirer. Det ble samtidig påpekt at det i prøveperioden kun har vært digitale møter, noe som har gjort den praktiske og tekniske gjennomføringen enkel. Ordningen skal tas opp til ny vurdering når man har fått mer erfaring med møter som kombinerer fysisk og digital deltagelse.

Sektormøter

Norwacos forvaltning er delt inn i sektorer basert på virksomhetsområdene. Medlemsorganisasjonene er innmeldt i de sektorene hvor de har relevante rettigheter i behold, som de ønsker at Norwaco skal forvalte.

Fordeling av vederlag skjer i sektorene, og det kreves enstemmighet blant organisasjonene i sektoren for å vedta fordelingen.

Følgende sektormøter er gjennomført i 2021:

- Bruk av TV-selskaps arkivmateriale: 19. mai, 1. september og 21. oktober.
- Privatkopiering: 23. august 2021

Norwacokurs for medlemmer.

Norwaco tilbyr kurs for tillitsvalgte og andre i medlemsorganisasjonene som ønsker en innføring Norwaco eller har behov for å få «frisket opp» kunnskapen. Årets kurs ble gjennomført med både fysisk tilstedeværende og digitale deltakere i september, og tok for seg oppbygningen av Norwaco, virksomheten på de ulike forvaltningsområdene, det juridiske grunnlaget og fordelingsarbeidet.

Juridiske rammevilkår, høringer og innspill

Lov om kollektiv forvaltning

Lov om kollektiv forvaltning gjennomfører EUs direktiv om kollektiv forvaltning fra 2014 (CRM-direktivet). I januar deltok Norwaco i høring i Familie- og kulturkomiteen i forbindelse med Stortingets behandling av loven som trådte i kraft 1.7.2021. Lovens regler for vederlagsfordeling kommer til anvendelse på rettighetsvederlag som er innkrevd året etter at loven trer i kraft. Det vil si at loven vil gjelde for vederlag som er innkrevd i 2022.

Siden vederlagsfordelingen i Norwaco skjer gjennom medlemsorganisasjonene, vil loven i stor utstrekning også gjelde for medlemsorganisasjonene. Dette gjelder bl.a. reglene om forvaltning og fordeling av rettighetsvederlag, herunder fristen for utbetaling av vederlag, ni måneder etter utløpet av året vederlaget er innkrevd. I praksis betyr dette at de interne fordelingsprosessene både i Norwaco og i de enkelte medlemsorganisasjoner, vil måtte være gjennomført innen 1. oktober hvert år.

Loven vil kreve en gjennomgang av vedtekter, rutiner og fordelingsregler både i Norwaco og medlemsorganisasjonene. Norwaco vil bistå medlemsorganisasjonene på best mulig måte i denne prosessen.

Norwaco ble registrert hos Patentstyret i september 2021.

Notat fra Bengt O. Hermansen

For å bistå medlemsorganisasjonene i forbindelse med innføring av loven, bestilte Norwaco sammen med Kopinor, et notat fra Bengt O. Hermansen. Notatet ble presentert i januar 2022 på et felles, digitalt informasjonsmøte for 115 deltakere fra Norwaco og Kopinor. Et notat fra den danske opphavsrettsadvokaten Peter Schønning ble også delt med møtedeltagerne før møtet, og det ble anledning til å stille spørsmål og utveksle synspunkter.

Innspill om digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet

I mars sendte Norwaco innspill til Kulturdepartementet til gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet mv. i norsk rett. Norwaco fokuserte i hovedsak på bestemmelser som har direkte betydning for Norwacos kjerneområder, samt digitalmarkedsdirektivets art. 17 som pålegger tilbydere av delingstjenester for netttinnhold, større ansvar for at innholdet er klarert og pålegger dem å hindre ulovlig bruk. Noen av temaene som ble omhandlet i innspillet var: Bruk av verk i undervisning, bevaring av kulturarv, avtalelisens og tvisteløsning.

Høring - endringer i ekomloven

I april avga Norwaco høringssvar til Høring - endringer i ekomloven (lagring av IP-adresser mv.). Ulovlig bruk av verk på internett utgjør en stor trussel mot det økonomiske kretsløpet på kulturfeltet, og det er viktig for rettighetshaverne å kunne håndheve sine rettigheter. Norwaco støttet derfor forslaget om innføring av en plikt til å lagre IP-adresser for tilbydere av ekomtjenester. Norwaco viste forøvrig til høringssvaret fra Rettighetsalliansen og stilte seg bak dette.

Høring - forskrift til ny åndsverklov

I mai sendte Norwaco innspill til Høring - forskrift til ny åndsverklov.

Høring om NRK-plakaten (2022)

I februar 2022 avga Norwaco høringssvar til Kulturdepartementet til Høring om NRK-plakaten. I høringen understreket Norwaco at NRK skal være en foregangsaktør når det gjelder å respektere opphavsrett og nærstående rettigheter. Norwaco tok også til orde for at plikten NRK har til å formidle kulturarven i Norge, gjennom gjeldende § 37 i NRK-plakaten, styrkes og tydeliggjøres.

Merverdiavgiftsspørsmålet

Det har lenge vært diskutert om det skal kreves inn merverdiavgift (mva) på vederlagene Norwaco og andre forvaltningsorganisasjoner krever inn. Saken er svært kompleks og signalene Norwaco har mottatt fra skattemyndighetene har vært motstridende. I desember ble det klart at oppkreving av mva utsettes i påvente av nytt regelverk.

Pålegg om mva på vederlag

I august mottok Norwaco brev fra Skattedirektoratet som slo fast at de kollektive forvaltningsorganisasjonene skulle kreve inn merverdiavgift på vederlag de krever inn på vegne av rettighetshavere som er næringsdrivende. Direktoratet har tidligere uttrykt forståelse for at regelverket ikke passer for kollektiv rettighetsforvaltning, men ga i brevet uttrykk for at dette ikke er god nok grunn til å fortsette dagens praksis der vederlag oppkreves uten merverdiavgift. Som resultat av dette forberedte Norwaco seg på å starte oppkreving av mva.

Mva på alt?

Det er ikke mulig for Norwaco å identifisere de enkelte rettighetshaveres vederlag på forhånd og kreve inn merverdiavgift kun for vederlagene som skal fordeles til rettighetshavere som er momspliktige. Norwacos vurdering var derfor at man for å kunne oppfylle kravet, måtte kreve inne mva på alt vederlag. På bakgrunn av dette, søkte Norwaco registrering i Merverdiavgiftsregisteret og innledet dialog med Skatteetaten om løsningen. Norwaco varslet også kunder på TV-distribusjons- og undervisningsområdet om mulig oppstart av oppkreving av merverdiavgift på vederlagene fra 1.1.2022.

Lovendring

I desember kom et nytt brev fra Skatteetaten. De hadde vurdert at gjeldende regelverk ikke gir rom for å kreve inn mva for alt vederlag, slik Norwaco mente var praktisk nødvendig. Skatteetaten skal nå jobbe med en lovendring og vil søke å foreslå praktikable regler på området. Det er uvisst hvor lang tid denne prosessen vil ta.

Norwaco har fått muntlige forsikringer om at det, internt i Skatteetaten, er gitt instruksjoner om ikke å igangsette ettersyn som følge av manglende oppkreving av merverdiavgift inntil nytt regelverk er på plass. Organisasjonene vil fortsette dialogen med Skatteetaten for å søke å sikre at nytt regelverk ivaretar rettighetshavernes, medlemmenes og organisasjonenes interesser.

Representasjons- og utvekslingsavtaler

Etter fullmakt fra styret, inngår Norwaco avtaler med utenlandske organisasjoner for rettighetshavere, om gjensidig representasjon av rettigheter og utveksling av vederlag. For fordeling av kompensasjon for privatkopiering, inngås utvekslingsavtaler.

Norwaco arbeider kontinuerlig med å utvide og styrke rettighetsporteføljen for å kunne tilby klarering av nye TV-tjenester og har arbeidet målrettet med innhenting av relevante mandater for et forbedret grunnlag for fremtidsrettede TV-distribusjonsavtaler. Nettverket av samarbeidsorganisasjoner vokser stadig, og i 2021 ble det inngått avtaler med to nye organisasjoner: Isocratis som organiserer greske filmarbeidere (isocratis.gr) og DAMA som organiserer spanske manusforfattere og regissører (damautor.es).

Norwaco ønsker et velfungerende og bredt europeisk samarbeid som både kan styrke vår posisjon med tanke på rettigheter og bidra til økt forståelse. Dette er viktig for å øke vår egen kunnskap om europeisk opphavsrett og nasjonale systemer, men også med tanke på å utvide utenlandske organisasjoners forståelse av det norske avtalelisenssystemet.

Nordisk samarbeid

Norwaco har godt samarbeid og jevnlige møter med våre nordiske søsterorganisasjoner Copydan, Copyswede, IHM og Kopiosto.

Medlemskap i SAA

Norwaco er medlem av Society of Audiovisual Authors (SAA). Det gir oss blant annet god tilgang til EU/EØS-relevante dokumenter og er et nyttig diskusjonsforum, særlig i forbindelse med implementering av EU-direktiver på opphavsrettsområdet.

Administrasjonen

Det har ikke vært personalendringer i administrasjonen i 2021.

Pensjonsordningen for Norwacos ansatte

Norwacos ansatte har hatt en ytelsesbasert pensjonsordning for alle ansatte. For noen år siden ble det nedsatt et utvalg som skulle se på pensjonsordningen. Arbeidet ble tatt opp igjen og fullført i 2021. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble lukket for nye ansatte fra oktober 2021. Alderspensionister og uføre blir værende i den ytelsesbaserte ordningen. Øvrige ansatte fikk med virkning fra årsskiftet, velge å gå over til en innskuddsbasert pensjonsordning med lønnskompensasjon eller bli værende i den ytelsesbaserte ordningen.

Utbetalinger i 2021

Tabellen nedenfor gir oversikt over utbetalt vederlag i 2021. Vederlag fra utlandet og etterbetalinger for tidligere års bruk er inkludert.

	Norwacos medlemmer ⁽¹⁾	Utenlandske og individuelle rettighetshavere	Kringkastingsselskap	Totalt
TV-distribusjon	116 400 494	65 606 320	52 508 255	234 515 069
Privatkopiering	43 853 825	8 583 578	2 677 507	55 114 910
Undervisningsvirksomhet	18 118 559	4 988 070	4 626 731	27 733 360
Bibliotek og museer	416 641			416 641
TV-selskap arkiv	6 532 336	128 596		6 660 932
Totalt	185 321 855	79 306 565	59 812 493	324 440 912

1) To av Norwaco medlemmer, TONO og IFPI, mottar vederlag på vegne av både norske og utenlandske rettighetshavere

Styret, utvalg og administrasjon

Styret 2021–2022

Medlemsgruppe	Styremedlem	Varamedlem
Opphavere til litterære verk	<i>Hege Fagerheim</i> Norsk Journalistlag	<i>Ole Jan Borgund</i> NAVIO
	<i>Monica Boracco</i> Norske Dramatikeres Forbund	<i>Elin Øy</i> Den norske Forfatterforening
Opphavere til musikk	<i>Cato Strøm</i> TONO	<i>Jon-Willy Rydningen</i> NOPA
Utøvende kunstnere	<i>Marius Øvrebø-Engemoen</i> GramArt	<i>Eva Grainger</i> Norske Dansekunstnere
	<i>Renée Rasmussen</i> Creo, styreleder	<i>Anders Hovind</i> Creo
	<i>Anders Bredmose</i> Norsk Skuespillerforbund	<i>Bjørn Sæter</i> Norsk Sceneinstruktørforening
Opphavere til visuelle verk og levende bilder	<i>Harald Holter</i> BONO, AU-medlem	<i>Gyrid Garshol</i> Norske Billedkunstnere
Produsenter for musikk	<i>Marte Thorsby</i> IFPI Norge, nestleder	<i>Erling Andersen</i> FONO
Produsenter for levende bilder	<i>Stian Langgaard-Nielsen</i> Virke Produsentforeningen	<i>Åse Kringstad</i> Virke Produsentforeningen
Produsenter for litterære verk	<i>Ann-Kristin Vasseljen</i> Den norske Forleggerforening	<i>Bjørn Smith-Simonsen</i> Den norske Forleggerforening

Styrets arbeidsutvalg (AU) utgjøres av styreleder, nestleder og AU-medlem.

Fordelingsutvalg pr. 31.12.2021

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon 2020–2022
Valgt 08.09.2020, konstituert 28.05.2021.

For utøvende kunstnere:
Anders Bredmose (Norsk Skuespillerforbund), **leder**
Marius Øvrebø-Engemoen (GramArt)

For opphavere:
Cato Strøm (TONO)
Ole Jan Borgund (NAVIO)

For produsenter:
Marte Thorsby (IFPI Norge), **nestleder**
Stian Langgaard-Nielsen (Virke Produsentforeningen)

Undervisningsbruk 2020–2022:
Valgt 14.05.20, konstituert 18.09.2020.

Hans Ole Rian (Creo) – for utøvende kunstnere, **leder**
Mette Møller (Den norske Forfatterforening)
– for opphavere, **nestleder**
Frithjof Hungnes (FONO) – for produsenter

Bedriftsintern bruk

Det er foreløpig ikke egne inntekter til fordeling på dette området, og det er derfor ikke oppnevnt fordelingsutvalg.

Bruk i bibliotek og museer 2020–2022

Valgt 28.05.2020, ikke konstituert.

Marte Thorsby (IFPI Norge) – for produsenter
Hege Iren Frantzen (Norsk Journalistlag) – for opphavere
Hans Ole Rian (Creo) – for utøvende kunstnere

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRKs arkiv) 2021–2023

Valgt 01.09.2021, ikke konstituert.

Marte Thorsby (IFPI Norge) – for produsenter
Elisabeth O. Sjaastad (Norsk filmforbund) – for opphavere
Hans Ole Rian (Creo) – for utøvende kunstnere

Offentlig visning av TV-innhold

Det er foreløpig ikke egne inntekter til fordeling på dette området, og det er derfor ikke oppnevnt fordelingsutvalg.

Privatkopiering 2020–2022

Valgt 04.06.2020, konstituert 9.9.2020

For utøvende kunstnere:
Knut Alfseth (Norsk Skuespillerforbund), **leder**
Anders Hovind (Creo)

For produsenter:
Hildegunn Olsbø (IFPI Norge), **nestleder**
Åse Kringstad (Virke Produsentforeningen)

For opphavere:
Ida Otterstad (TONO)
Astrid Hamran Storrusten (Dramatikerforbundet/NBU)

Voldgiftsnemd 2020–2022

Valgt på årsmøtet i 2020.

Lars Jakob Blanck, **leder**
Tingrettsdommer *Annika Lindström*
Helge Sønneland
Varamedlem: *Knut Rusti-Jørgensen*

Valgkomité 2021–2022

Valgt på årsmøtet i 2021, konstituert 07.03.2022.

For utøvende kunstnere:
Lars Christian Fjeldstad (tidligere Creo), **leder**
Knut Alfseth (Norsk Skuespillerforbund)

For opphavere:
Jahn Arne Olsen (Norsk Journalistlag)
Elisabeth Sjaastad (Norsk filmforbund)

For produsenter:
Elisabeth Kleppe (Virke Produsentforeningen)
Larry Bringsjord (FONO)

Administrasjonen

Per 31.12.2021

<i>Elin Urkedal</i>	Direktør
<i>Hilde A. Clason</i>	Storkundeansvarlig/KAM
<i>Jon Harald Knudtson</i>	Kommunikasjonsansvarlig
<i>Sigrid H. Rauboti</i>	Økonomi- og administrasjonsansvarlig
<i>Ingelin Skaret</i>	Juridisk seniorrådgiver
<i>Simen Halsan Øien</i>	Juridisk rådgiver
<i>Roberto Galella</i>	Konsulent IT- og kundebehandling
<i>Else Krogager Henriksen</i>	Avtalekonsulent
<i>Frants Mohr</i>	Fordelingssjef
<i>Cathrine Hegge</i>	Konsulent – fordeling (40 %)

(Alle foto: Guro Skjelderup, med unntak av øverste rad, nr. 2: Foto: Stine Østby, nr. 4: Foto: Jon H. Knudtson og siste i nederste rad: Foto: Roberto Galella)

Medlemmer med jubileum i 2021

Blant Norwacos medlemsorganisasjoner er det stor variasjon. De omfatter alle grupper rettighetshavere i et bredt spekter av produksjoner og kunstformer. Det er også stort spenn i hvordan organisasjonene er sammensatt – fra de små, som nærmest drives på dugnad og idealisme, til organisasjoner

med mange tusen medlemmer og store, velsmurte administrasjoner. Det er dette som utgjør Norwaco, og for å vise noe av dette mangfoldet, retter vi søkelyset mot organisasjoner som har hatt jubileum i året som har gått. Vi har stilt organisasjonenes leder noen spørsmål.

Creo (tidl. MFO) 20 år, stiftet 1. januar 2001.

Musikernes fellesorganisasjon ble til ved en sammenslåing av tre organisasjoner for musikk, men organiserer i dag blant annet utøvende musikere, dansere, pedagoger, produsenter, musikkterapeuter, scenografer, dirigenter, inspisenter, sufflører, teknikere og kritikere. For å bedre ivareta mangfoldet blant medlemmene, skiftet MFO i 2018 navn til Creo – forbundet for kunst og kultur. Creo har over 10 000 medlemmer, både arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende og arbeider for bedre lønns- og arbeidsvilkår og økt forståelse for kunstnernes betydning i samfunnet.

Hans Ole Rian (Foto: Ihne Pedersen)

Vi har snakket med forbundsleder, Hans Ole Rian.

Har jubileet blitt markert på noen måte?

Nei, dessverre. For Creo har 2021 i stor grad handlet om koronahåndtering og å hjelpe våre medlemmer på best mulig måte gjennom en veldig utfordrende tid. Vi har jobbet for å sikre kulturlivet kompensasjonsordninger som gir mest mulig forutsigbarhet og gjort vårt ytterste for å møte våre medlemmers behov for informasjon, veiledning og rådgivning i forbindelse med pandemien. I tillegg har vi stått i en svært krevende streik for rettferdig pensjon i opera, teatersektoren og orkestrene.

Hvilken hendelse eller enkeltsak vil du trekke frem som sentral i jubileumsåret?

Forlengelsene av de forskjellige kompensasjonsordningene, pensjonsstreik og ikke minst regjeringsskiftet. Vi ser et tydelig skifte i norsk politikk, også på de områdene som er viktige for Creos medlemmer. Spesielt viktig er det at vi igjen har en regjering som har satt seg som mål at én prosent av statsbudsjettet skal gå til kultur. Dette vil gi norsk kunst- og kulturliv et etterlengtet løft.

Sett bort fra pandemien, hvordan er situasjonen til rettighetshavere forandret de senere år?

Opphavsretten har blitt stadig mer komplisert, med innslag av EU-rett, koblinger til internasjonale traktater m.m. Det gjør det vanskelig å sikre våre medlemmers rettigheter, og Creo har derfor styrket vår juridiske kompetanse på området. I Creo får medlemmene våre gratis juridisk bistand i saker om opphavsrett, enten de er involvert som utøver, tilvirker eller komponist/låtskriver/tekstforfatter.

Hva blir det viktig å jobbe for fremover?

Vi skal fortsette å jobbe for styrkede rettigheter samt bedre lønns- og arbeidsvilkår for alle utøvende og skapende kunstnere og kulturarbeidere.

Norsk filmforbund 75 år, stiftet 20. desember 1946.

Norsk filmforbund har sitt utspring i Norsk Filmteknikerers Forbund som ble stiftet i 1946, men fikk sin nåværende organisasjonsform i 1952. I dag er Norsk filmforbund en kunstnerorganisasjon, rettighetsforvalter og fagforening, og har over 1300 medlemmer fra TV- og filmbransjen. Formålet er å ivareta TV- og filmarbeideres økonomiske og faglige interesser i en bransje som er i rask utvikling.

Vi har snakket med forbundsleder, Elisabeth O. Sjaastad.

Har jubileet blitt markert på noen måte?

Vi ønsker å feire jubileet med våre medlemmer og samarbeidspartnere, men pandemien satte en stopper for det i 2021. En slik anledning vil vi likevel ikke la gå helt fra oss, og vi planlegger derfor en markering i år i forbindelse med vårt årsmøte. Det gleder vi oss til!

Hvilken hendelse eller enkeltsak vil du trekke frem som sentral i jubileumsåret?

Norsk filmforbund har landet en god ordning med Netflix om suksessbasert opphavsrettsbetaling til norske filmer og TV-serier for Netflix sin egen plattform. I tillegg til betalinger fra Netflix for tilgjengeliggjøring for hver produksjon, vil opphavere få ytterligere suksessbasert betaling når et visst nivå for antall fullførte strømminger av en produksjon er nådd. Å lande slike løsninger med strømmeaktører er helt nødvendig for å sikre en bærekraftig fremtid for TV- og filmarbeidere i Norge. Vi ser frem til videre samarbeid med Netflix.

Sett bort fra pandemien, hvordan er situasjonen til rettighetshavere forandret de senere år?

Bevisstheten rundt rettighetsavklaring i arbeidsavtalene har økt hos våre medlemmer. Samtidig blir internasjonale strømmetjenester stadig mer sentrale, og de nye aktørene skaper nye utfordringer og muligheter. Da er det viktig å være på hugget og lande gode avtaler for rettighetshavere. Norsk filmforbund forvalter rettigheter til en stor gruppe TV- og filmarbeidere og de får stadig flere penger gjennom våre egne primæravtaler med strømmeaktører.

Hva blir det viktig å jobbe for fremover?

Vi vil fortsette å jobbe for at TV- og filmarbeidere har de riktige forutsetningene for å gjøre en faglig god jobb, slik at de også kan bli i yrket over lengre tid. Dette gjør vi blant annet ved å forbedre tariffavtaler og være en sentral samtalepartner for myndighetene i TV- og filmpolitikken og

Elisabeth O. Sjaastad (Foto: Gisle Bjørneby)

i utformingen av offentlige støtteordninger og rammevilkår. Vi jobber også hardt i alle våre avtaler for å sikre tredjepartsforbehold for å styrke Norwaco og de rettigheter Norwaco forvalter for oss ved fullmakt.

Det er generelt viktig i femtiden å fortsette å være proaktiv overfor internasjonale aktører innenfor ny teknologi, viderelenking og strømmetjenester for å sikre opphavsrettsbetaling. Ikke minst er det viktig å fortsette samarbeidet med å legge press på NRK til å betale rimelig vederlag til opphavere som har bidratt til å skape innhold til deres plattformer.

Norsk Journalistlag 75 år, stiftet 27. april 1946

Norsk Journalistlag organiserer redaksjonelle medarbeidere, ledere og frilansere som har journalistikk som yrke. Norsk Journalistlag er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon og arbeider for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår, så vel som deres opphavsrettsinteresser. De jobber også for vern av den journalistiske standard og integritet, og vern av ytringsfrihet og samfunnets mediepolitikk i samsvar med Vær Varsom-plakaten. Norsk Journalistlag har drøyt 8000 medlemmer.

Vi har snakket med leder, Dag Idar Tryggestad.

Har jubileet blitt markert på noen måte?

Vi har markert våre første 75 år på ulike måter, der høydepunktet var jubileumsfesten i november. Vi fikk et lite «vindu» i pandemien og kunne samle nærmere 200 medlemmer og gjester til markering. Vi skulle gjerne vært flere, men bør vel være glade for at det i det hele tatt lot seg gjøre å arrangere et så stort arrangement.

Hvilken hendelse eller enkeltsak vil du trekke frem som sentral i jubileumsåret?

Vi er veldig stolte over å ha samlet inn over 650 000 kroner til afghanske journalister. Dette var jubileumsgaven vi ønsket oss. Her bidrog konsern, organisasjoner, NJ-klubber og enkeltpersoner med store og små bidrag. En storstilt giverglede. Gjennom et etablert samarbeid med en dansk

organisasjon vet vi at pengene kommer frem, og gjennom våre internasjonale organisasjoner vet vi at behovet er enormt.

Sett bort fra pandemien, hvordan er situasjonen til rettighetshavere forandret de senere år?

Inntoget til de mange strømmetjenestene har hatt stor påvirkning på opphavernes situasjon. Det er en viktig del av forretningsmodellen til en strømmetjeneste å ha et rikholdig arkiv, slik at brukerne opplever at de har mange og relevante valgmuligheter for å bruke tid på tjenesten. I tillegg er det tydelig at strømmetjenestene ønsker en god miks av eldre, godt etablerte titler som vekker minner, i tillegg til de nye produksjonene. For å få til dette er strømmetjenestene avhengig av å kjøpe ut rettigheter, men til lavest mulig pris og til lange perioder – helst til evig tid. Våre medlemmer merker dette ved et større press på at rettigheter klareres som en del av arbeidskontrakten og uten at rettighetene skilles ut som et element som kan reforhandles på et senere tidspunkt. Vi merker også at stoffutvekslingsavtaler mellom norske mediehus er en utfordring for mange av våre frilansere som leverer stoff til én redaksjon. De opplever stadig oftere at spesielt bilder blir lagret i interne arkiv og senere havner i andre medier enn det som opprinnelig var kunden – uten at dette blir kompensert.

Hva blir det viktig å jobbe for fremover?

Vi trenger en økt forståelse blant politikerne om betydningen av en opphavsrettslovgivning som ivaretar interessen til dem som lager innhold i norske medier. Spesielt gjelder dette frilansere.

Dag Idar Tryggestad (Foto: Adrian Nielsen)

Norwaco

Møllergata 8 · 0179 Oslo

Telefon: 23 31 68 00

norwaco@norwaco.no

norwaco.no

Foto forside, øverst fra venstre, fotografnavn i parantes:
«Flakkande Røynd» Dans, koreografi og konsept: Rannei Grenne og Solveig Styve Holte (Tale Hendenes)
Illustrasjonsfoto (Colourbox) · Illustrasjonsfoto (Colourbox)
Irma Salo Jæger (Kari Tønseth)
Illustrasjonsfoto (Colourbox) · Illustrasjonsfoto (Colourbox) · Illustrasjonsfoto (Kaitlyn Baker/unsplash)
Illustrasjonsfoto (Colourbox) · Illustrasjonsfoto (Cassidy Phillips/unsplash)
Lotte Konow Lund (Kari Tønseth) · Kristoffer Eliassen (Kari Tønseth)
«Uncoordinated Dog» Koreografi: Ingun Bjørnsgaard, Dansere: Ludvig Daae, Sigrid Edvardsson,
Marius Kjos, Torunn Robstad, Katja Schia, Charlott Utzig, Gry Kipperberg, Erik Rulin (Tale Hendenes)
Illustrasjonsfoto (Colourbox) · Illustrasjonsfoto (Colourbox) · Illustrasjonsfoto (Colourbox).